

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania G. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o świadczenie przedemerytalne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania G.G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. o świadczenie przedemerytalne – oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sąd Okręgowy – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV U (...), oddalającego odwołanie G. G. od decyzji organu rentowego z dnia 15 listopada 2013 r., którą organ rentowy odmówił odwołującej przyznania świadczenia przedemerytalnego.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W ocenie autorki skargi w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jak również zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów, budzących poważne

wątpliwości. Wskazano, że „...W przypadku odwołującej się istotne znaczenie odgrywa wykładnia przepisu art. 2 ustęp 3 punkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, a dokładnie właśnie słowa „nadal”. Sądy obu instancji uznały, że warunki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego nabywa tylko ta osoba, która legitymuje się ciągłym - poczynając od okresu, w jakim uzyskiwała zasiłek, do chwili złożenia wniosku o świadczenie, statusem osoby bezrobotnej. Wedle odwołującej się, dla spełnienia przesłanki „pozostawania nadal bezrobotnym” miarodajna jest sytuacja w jakiej wnioskujący znajduje się w dacie wystąpienia z wnioskiem o wypłatę świadczenia. Jako, że kwestia wykładni pojęcia pozostawania „nadal bezrobotnym” w rozumieniu art. 2 ustęp 3 punkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych jest kontrowersyjna, a nie była ona przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy, skarga niniejsza powinna być konieczne przyjęta do rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie rozpatrywanej skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało oparte na przyczynach przyjęcia skargi określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) ani, że istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi

kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243).

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Odnosząc przedstawione założenia interpretacyjne do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawiła ani istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości

lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) w powiązaniu z realiami niniejszej sprawy.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w swojej konstrukcji stanowi tylko sygnalizację problemu, który ma znaczenie drugoplanowe w niniejszej sprawie. Uzasadnienie wniosku polemizuje z fragmentem uzasadnienia objętego skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w zakresie analizy interpretacyjnej przepisu art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 170 ze zm.), bez wykazania, że rozstrzygnięcie tej kwestii ma znaczenie dla rozpoznania skargi kasacyjnej.

„Kwestia wykładni pojęcia pozostawania „nadal bezrobotnym” w rozumieniu art. 2 ustęp 3 punkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych” może wprawdzie wywoływać kontrowersje, jednak zauważyć trzeba, że skarga nie kwestionuje zasadniczego stanowiska zaskarżonego wyroku, że odwołująca się nie legitymuje się okresem ubezpieczenia wymaganym do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego określonego w art. 2 ust. 1 pkt 5 – posiadany przez nią okres uprawniający do emerytury, podlegający uwzględnieniu przy ustaleniu prawa do spornego w sprawie świadczenia przedemerytalnego wynosi 34 lata, 7 miesięcy i 2 dni (wymagany w określonej w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych sytuacji okres uprawniający do emerytury dla kobiet wynosi 35 lat). Brak wymaganego stażu ubezpieczeniowego uniemożliwia uwzględnienie roszczenia skarżącej niezależnie od wykładni art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.